

Iskorištavanju rakova treba pokloniti također veću pažnju. U Srbiji na pr. bi vode u pogledu rakolova mogle da daju priličan prinos.

4) Ribnjaci.

Malo je zemalja u Evropi, gdje su tako povoljni uslovi za vještačko gajenje riba. Panonska oblast pretstavlja u tom pogledu najvažnije područje, jer pojedini isušeni plavni tereni koji su nepodesni za druge kulture, pretstavljaju idealan teren za izgradnju vještačkih ribnjaka. Tako na pr. Pančevački rit pretstavlja takav objekt, gdje bi se moglo podići uzorno ribnjačarstvo. A takvih sličnih neiskorištenih objekata ima više.

Što se tiče već postojećih ribnjačarskih poduzeća treba nastojati da čim prije postignu predratnu produkciju.

Iz bratskog Sovjetskog Saveza

Novi polet ribarstva u Sovjetskom Savezu

Za vrijeme velikog domovinskog rata, ribarstvo u Sovjetskom Savezu pretrpilo je ogromne štete, naročito na krajnjem jugu i krajnjem sjeveru evropskog dijela SSSR-a. Štete su nastale uslijed divljačkog razaranja okupatorske fašističke vojske, koja je provalila u te krajeve.

Usprkos tih gubitaka ribari Sovjetskog Saveza su još za vrijeme rata pojačali proizvodnju pa su, iako sa smanjenim i oštećenim sredstvima proizvodnje, ipak postigli znatno povećanje ulova i proizvodnje, kojom se je snabdijevala herojska Crvena armija i radni narod pozadine.

Bez obzira na sudjelovanje mnogih hiljada ribara, kao boraca u samim ratnim akcijama, postigli su ostali ribari u pozadini velike uspjehe. Tako su na primjer ribari Kaspijskog bazena proizveli u g. 1943. za 11% više ribe, nego g. 1940., a ribari u Istočnoj Sibiriji postigli su iste godine povećanje proizvodnje od 20%.

Nakon pobjede i završetka rata, izrađen je poznati četvrti Staljiniski petogodišnji plan — pjatiljetka.

U okviru toga plana, ribarstvo je dobilo ogromne zadatke, koji su za nas ne samo zanimljivi, nego i veoma poučni te iz kojih možemo osim pouke, crpiti i poticaj na veliki polet obnove, koji danas ključa u SSSR-u kao i FNRJ.

Polazeći sa stanovišta da Sovjetski Savez imade vanredno povoljne prirodne preduvjete za dalji razvoj ribarstva i ribarske industrije, graditelji historijskog petogodišnjeg plana, odredili su na temelju točnih proračuna, da se ribarska proizvodnja imade povećati do 1950. god. po svim svojim granama u velikim, upravo za naše pojmove vrtoglavih ciframa.

Uspjeh dosadanih Staljinških petogodišnjih planova zabilježen je u historiji kao dosada neviđeni i nepojmljivi skok u postizavanju postavljenih planova najvećeg mjerila. Tu su se pokazale na djelu nove snage, koje je probudila napredna i mlada socijalistička sovjetska država, oslobođena od spona kapitalističkog profiteurskog sistema proizvodnje. U takvim uslovjima, možemo sa sigurnošću očekivati da će i sadašnji novi zadaci po planu postavljeni pred ribarstvo SSSR-a biti ostvareni.

Ribari i ribarstvo FNRJ mogu sa najvećim zadovoljstvom i radošću pratiti razvoj i polet ribarstva u Sovjetskom Savezu, naročito zbog toga, što nam ta bratska zemlja može da pruži neiscrpiva vrela pouke i uzore naprednog rada u ribarstvu, kakve ćemo jedva naći u kojoj drugoj zemlji. Ovo je moguće osobito s toga razloga,

Tu je važno spomenuti i salmonske ribnjak Jugoslaviji nemamo ni jedno salmonske preduzeće masovnu proizvodnju pastrva. U mnogim predjelima naše države ima zato idealnih mogućnosti.

To su sve zadaci koji se u prilično zamašnom obimu postavljaju pred naše slatkovodno ribarstvo.

Paralelno s tim postavlja se problem sistematskog naučnog proučavanja naših voda, kao i ispitivanje svih mjera za unapređenje ribarstva. Pitanje obnove Centralnog zavoda za ribarstvo postaje aktuelno, a u vezi sa tim i pitanje stvaranja najnužnijeg kadra, kako za naučna proučavanja, tako i za praktično rukovođenje i organizaciju ribarstva kao privredne grane.

(Ing. I. B.)

što u SSSR-u ribarska nauka, jednako kao i sveopća nauka, ide usporedo sa praksom i u stvari nauka služi ribarstvu u najpunijoj mjeri. Nakon oslobođenja sada smo u FNRJ prvi puta u mogućnosti da slobodno i potpuno iskoristimo sve tekovine sovjetske ribarske nauke i prakse, koje su stekle najbolji glas u svim krajevima svijeta.

Već je spomenuto, da se do 1950. god. ima povećati sovjetska ribarska proizvodnja. Citirat ćemo samo nekoliko cifara, kao primjer. Tako će se po planu ulov ribe povećati za 57%, što znači da će potrošačima biti stavljeno na raspolaganje 410 mil. kg svježe ribe (žive i u ledu).

Nekoje grane proizvodnje doseći će još veći procenat povišenja. Tako na primjer proizvodnja zaleđene ribe uvećati će se za 80%.

Do 1950. god. predviđeno je, da će u ribarstvu i ribarskoj industriji biti zaposleno novih 1700 stručnjaka sa višim i 7000 sa srednjim stručnim obrazovanjem.

Produbljivanje i obrada novih načina prerade ribe, povećanje proizvodnje vitamina, upotreba u tu svrhu drugih od sada neiskorištenih ribljih vrsta, dobivanje insulina i drugih ljekovitih preparata, ljepila, ribljeg brašna, ribljih koža itd. treba da daje ribarstvu također novi zamah.

Razne grane industrije također će sudjelovati kod ostvarenja plana u ribarstvu. Brodogradnja traži ogromne količine drvene građe i metala, kao i strojeva. Izrada ribljih preradevina traži ogromne količine drvenih i kartonskih kutija i sanduka. Potrebne su također silne količine novih mreža i drugog alata. Uvode se mreže bez uzlova i time se postizava velika ušteda i pojačanje proizvodnje mreža. Predviđa se usavršavanje strojeva za preradu riba, a naročito je važna opća mehanizacija, koja će se u državnom sektoru kod ribolova povećati za 70%, a u kolhoznom sektoru za 50% prema 1944. god.

Međutim u planu nije predviđeno samo broječno povišenje proizvodnje i broječno povišenje broja stručnjaka zaposlenih u ribarstvu i ribarskoj industriji. U zadatak je stavljeno usavršavanje proizvodnje, pojeftinjenje i štednja, a istodobno poboljšanje kvaliteta svih proizvoda, naročito preradevina. Sva tehnika ima biti usavršena prema najmodernijim tekovinama ribarske nauke. Kod toga će biti dakako, kao i dosada, praksa najtješnije povezana sa naukom.

Konačni cilj petogodišnjeg plana za ribarstvo sastoji se u izdizanju ribarstva u prvi red najmoćnijih i najnaprednijih ogranaka gospodarstva Sovjetskog Saveza.